

แจ้งขยายเวลาพิจารณาอุทธรณ์เลยกำหนด ... เวลาไม่ขยาย : ฟ้องคดีได้เมื่อใด ?

กลุ่มเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการและวารสาร
สำนักวิจัยและวิชาการ

อุทธรณ์จากคดีปกครองคดีที่จะนำมาพูดคุยกันในวันนี้ ... มีเหตุเกิดขึ้นขณะที่ผู้ฟ้องคดี ดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยได้รับคำสั่งลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ จากนายก อบจ. ให้รับผิดชอบใช้คำสั่งใหม่ทดแทน กรณีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สำนักตรวจสอบพิเศษภาค) ได้ตรวจสอบ โครงการจัดซื้อเครื่องพ่นน้ำยาชนิดฟอยละอองสำหรับติดรถยนต์ ซึ่งพบว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติการณ์ไม่ปฏิบัติตาม กฎหมายและระเบียบ และมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริตหรือใช้อำนาจโดยมิชอบ ก่อให้เกิดความเสียหาย แก่ทางราชการเป็นเงิน ๑,๑๐๘,๐๐๐ บาท ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้บังคับบัญชาระดับกลาง จึงต้องรับผิดชอบใช้ คำสั่งใหม่ทดแทนเป็นเงิน ๕๕,๔๐๐ บาท

ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๒ อุทธรณ์ต่อ นายก อบจ. ต่อมา นายก อบจ. ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าไม่เห็นด้วยกับ คำอุทธรณ์ทั้งหมด และได้ส่งความเห็นพร้อมเหตุผลไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ เพื่อพิจารณาต่อไป ต่อมา ผู้ว่าราชการจังหวัดได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ขอบขยายระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์มีกำหนด ๓๐ วัน แต่เมื่อครบกำหนดดังกล่าวก็ยังมีได้วินิจฉัยอุทธรณ์ ของผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จ

กระทั่งเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ จึงได้มีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ และผู้ฟ้องคดีได้นำคดี มาฟ้องต่อศาลปกครองในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ขอให้พิพากษาเพิกถอนคำสั่งของนายก อบจ. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ที่ให้ผู้ฟ้องคดีใช้คำสั่งใหม่ทดแทนแก่ อบจ. เป็นเงิน ๕๕,๔๐๐ บาท และเพิกถอน คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัด (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี

คดีมีประเด็นที่ต้องพิจารณาก่อนว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นฟ้องคดีภายในระยะเวลาที่กฎหมาย กำหนดหรือไม่ ?

โดยมีข้อกฎหมายที่สำคัญ ดังนี้ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๙ บัญญัติว่า การฟ้องคดีปกครองจะต้องยื่นฟ้องภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี... พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ภายใต้บังคับมาตรา ๔๘ ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองใดไม่ได้ออกโดย รัฐมนตรี และไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนอุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครองไว้เป็นการเฉพาะ ให้คู่กรณีอุทธรณ์ คำสั่งทางปกครองนั้นโดยยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้ง คำสั่งดังกล่าว วรรคสอง บัญญัติว่า คำอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือโดยระบุข้อโต้แย้งและข้อเท็จจริงหรือ ข้อกฎหมายที่อ้างอิงประกอบด้วย และมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ให้เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง พิจารณาคำอุทธรณ์และแจ้งผู้อุทธรณ์โดยไม่ชักช้า แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์ ในกรณีที่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ก็ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงคำสั่งทางปกครอง ตามความเห็นของตนภายในกำหนดเวลาดังกล่าวด้วย วรรคสอง บัญญัติว่า ถ้าเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง ไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ก็ให้เร่งรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยัง ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์พิจารณา ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตนได้รับรายงาน ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์มีหนังสือแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในกรณีนี้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาว่า เมื่อนายก อบจ. ได้รับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๒ แล้ว จะต้องพิจารณาอุทธรณ์ไม่เกิน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ หากไม่เห็นด้วย กับคำอุทธรณ์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ให้เร่งรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์

ในกรณีนี้คือผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งจะต้องพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงาน หากมีเหตุจำเป็นไม่สามารถพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาได้ ให้มีหนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดี (ผู้อุทธรณ์) ทราบก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในกรณีนี้ ให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ออกไปได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ครบกำหนด ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

ฉะนั้น วันที่ครบกำหนดระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ภายใน ๖๐ วัน คือ ภายในวันที่ **๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๒** เมื่อครบกำหนดในวันดังกล่าวแล้ว ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ หรือ**ไม่ได้รับแจ้งการขยายระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์**ของผู้ว่าราชการจังหวัด จึงถือว่าวันที่ **๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๒** เป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี และนับเป็นวันแรกที่เริ่มใช้สิทธิฟ้องคดีเพื่อขอให้ศาลปกครองเพิกถอนคำสั่งพิพาทได้ โดยจะต้องยื่นฟ้องภายใน **๙๐ วัน** นับแต่วันดังกล่าว คือ ฟ้องคดีภายในวันที่ **๒๒ กันยายน ๒๕๖๒** โดยไม่ต้องรอคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ว่าราชการจังหวัดอีกต่อไป

ส่วนหลังจากครบกำหนด ๖๐ วัน แล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ แจ้งผู้ฟ้องคดีขอขยายระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ออกไปอีกมีกำหนด ๓๐ วัน นั้น ถือเป็น**การแจ้งขยายระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์เมื่อล่วงพ้นกำหนดเวลาการพิจารณาอุทธรณ์แล้ว** ระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์จึงไม่ขยายออกไปอีกตามที่หนังสือแจ้งผู้ฟ้องคดี

เมื่อระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ไม่ขยาย จึงต้องถือว่าวันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีคือวันที่ **๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๒** ซึ่งต้องยื่นฟ้องคดีภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันดังกล่าว การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนต่อศาลในวันที่ **๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓** จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ แล้ว ศาลปกครองจึง**ไม่อาจรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้ (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คผ.๔๕/๒๕๖๔)**

คดีดังกล่าวถือเป็นแนวทางการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่และผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ คำสั่งทางปกครองเกี่ยวกับขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการ ในกรณีที่**ไม่อาจพิจารณาอุทธรณ์แล้วเสร็จ**ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดได้ จะต้องแจ้งขอขยายเวลาให้ผู้อุทธรณ์ทราบก่อนครบกำหนดระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ หากแจ้งภายหลังเวลาดังกล่าวจะถือว่าระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ไม่ขยายออกไป

สำหรับผู้อุทธรณ์ หาก**ไม่ได้รับแจ้งขอขยายเวลาการพิจารณาอุทธรณ์**ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันรับคำอุทธรณ์ สามารถใช้สิทธิยื่นฟ้องคดีต่อศาลได้ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ ๖๑ อันเป็นวันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แม้ว่าต่อมาจะได้รับแจ้งขอขยายเวลาอุทธรณ์ ก็ไม่มีผลเป็นการขยายเวลาการพิจารณาอุทธรณ์แต่อย่างใด

ฉะนั้น ในกรณีที่**ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์**ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือ**ได้รับแจ้งขอขยายเวลาการพิจารณาอุทธรณ์เมื่อล่วงพ้นระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์แล้ว** ผู้อุทธรณ์สามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ โดยไม่ต้องรอผลวินิจฉัยอุทธรณ์อีกต่อไป

(ปรึกษาคดีปกครองได้ที่ สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕ และสืบค้นเรื่องอื่น ๆ ได้จาก www.admincourt.go.th เมนูวิชาการ เมนูย่อยอุทธรณ์จากคดีปกครอง)